

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų
komisijai

Nr.
Į 2023-11-17 Nr. P33-47

DĖL PAPILDOMOS INFORMACIJOS TEIKIMO

Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos 2023 m. lapkričio 17 d. rašte Nr. P33-47 „Dėl peticijoje išdėstytų prašymų ir siūlymų“ pateiktą prašymą „pateikti išvadą, kokiais motyvais remiantis patvirtintas naujas reikalavimas nuotekų vartotojams nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdomame žemės sklype užtikrinti privažiavimą prie nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginių ir kokią dalį nuotekų vartotojų toks sąlygų pakeitimas galėjo paveikti“, teikia informaciją.

2022 m. spalio 27 d. priimtas Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1466 (toliau – Įstatymas). Rengiant Įstatymą, vienas iš Įstatymo projekto tikslų buvo „įtvirtinti aiškų teisinį reguliavimą, siekiant apsaugoti aplinką nuo išleidžiamų nuotekų žalingo poveikio ir nustatyti išsamų individualių nuotekų tvarkymo sistemų naudojimo, priežiūros ir kontrolės reglamentavimą.“ Atsižvelgiant į tai, Įstatyme įtvirtintos nuostatos, susijusios su individualių nuotekų tvarkymu.

Pažymėtina, kad Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinių sąlygų aprašas¹ (toliau – Aprašas) yra vienas iš Įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų. Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog „Vyriausybės tvirtinamame viešosios sutarties standartinių sąlygų apraše turi būti nurodyta: sutarčių sudarymo, įsigaliojimo ir nutraukimo tvarka, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo <...> paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos <...> šalių teisės ir pareigos <...> sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka“.

Atsižvelgiant į tai, Aprašo 55.1 papunktyje įtvirtinta, kad „Individualių nuotekų turėtojas privalo <...> nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdomame žemės sklype užtikrinti privažiavimą prie nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginių“.

Atkreiptinas dėmesys, kad siekiant užtikrinti individualių nuotekų transportavimo paslaugų teikimą, nepaisant to, ar šias paslaugas teiktų viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar kitas nuotekų transportavimo paslaugas teikiantis asmuo (kaip nurodyta Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje), **tam turi būti sudarytos galimybės, todėl individualiojo nuotekų tvarkymo įrenginiai turi būti įrengti taip, kad būtų galima prie jų privažiuoti.** Pažymėtina, kad asmuo, individualiai tvarkantis nuotekas, atsakingas už tinkamą ir aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkantį nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginių įrengimą, eksploatavimo ir priežiūros užtikrinimą.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. birželio 7 d. nutarimas Nr. 440 „Dėl Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 5 straipsnio įgyvendinimo“.

Atkreiptinas dėmesys, kad „sąlyga užtikrinti privažiavimą prie nuotekų kaupimo įrenginių“ buvo numatyta ir Miestų nekanalizuotų gyvenamųjų kvartalų nuotekų tvarkymo rekomendacijų R 19 – 00, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 222 „Dėl miestų nekanalizuotų gyvenamųjų kvartalų nuotekų tvarkymo rekomendacijų patvirtinimo“ 19.1 papunktyje, „Kaupimo rezervuarai. <...> Pagrindiniai reikalavimai: patikima rezervuarų hidroizoliacija, natūralus vėdinimas ir **patogus privažiavimas išsiurbti bei išvežti rezervuaro turinį**. Kaupimo rezervuarai sklypo teritorijoje įrengiami vadovaujantis išduotomis specialiosiomis sąlygomis ir nustatytais norminiais atstumais tarp atskirų statinių sklype bei įvertinus trečiųjų asmenų (kaimynų) interesus“.

Apibendrinami pateiktą informaciją, atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos geologijos tarnyba vykdydama požeminio vandens kokybės monitoringą pastebėjo, kad šalia gyvenamųjų individualių namų kvartalų, kuriuose beveik kiekvienas namas turi savo individualius nuotekų tvarkymo įrenginius, matomos požeminio vandens kokybės blogėjimo tendencijos. Tad netinkamai individualiai tvarkomos nuotekos turi ne tik neigiamą poveikį aplinkai, bet ir geriamojo vandens kokybei, todėl manome, kad teisinis reglamentavimas dėl asmenų, individualiai tvarkančių nuotekas, atsakomybės įtvirtinimo yra pagrįstas.

Pagal Aplinkos apsaugos agentūros renkamą informaciją, daugiau nei 20 % gyventojų nuotekas tvarko individualiai. Kokia dalis jų nesudarė sąlygų privažiuoti prie įrenginio ir jį aptarnauti, duomenų neturime.

Aplinkos viceministrė

Raminta Radavičienė

J. Vaišnorienė 8~69554136, el. p. judita.vaisnoriene@am.lt

Nagrinėjant prašymą, įgyvendinant teisės aktuose įtvirtintas prievoles, Jūsų asmens duomenų valdytojas yra Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Pateikti asmens duomenys bus saugomi teisės aktuose nustatytą terminą. Duomenys gali būti perduodami kitoms institucijoms ar įstaigoms, kompetentingoms spręsti keliamus klausimus, kitiems asmenims, kuriems duomenis teikti ministeriją įpareigoja teisės aktai, ministerijos pasitelktiems duomenų tvarkytojams. Jūs turite teisę kreiptis į ministeriją ir prašyti susipažinti su savo asmens duomenimis, prašyti ištaisyti savo asmens duomenis arba apriboti duomenų tvarkymą. Dėl ministerijos veiksmų, susijusių su Jūsų asmens duomenų tvarkymu, turite teisę pateikti skundą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai. Daugiau informacijos apie asmens duomenų tvarkymą ir duomenų subjekto teisių įgyvendinimą ministerijoje galite rasti ministerijos interneto svetainės <https://am.lrv.lt/> skiltyje „Asmens duomenų apsauga“. Dėl asmens duomenų tvarkymo ir duomenų subjekto teisių įgyvendinimo galite kreiptis į ministeriją nurodytais kontaktais arba į ministerijos duomenų apsaugos pareigūną el. p. dap@am.lt.
